

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ФАКУЛЬТЕТ ФІНАНСІВ ТА ОБЛІКУ  
Кафедра фінансового менеджменту та страхування**

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ  
для виконання комплексного практичного  
індивідуального завдання  
з дисципліни  
«ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»**



**Тернопіль - 2019**

Методичні вказівки для виконання комплексного практичного індивідуального завдання з дисципліни «Фінансовий менеджмент» для студентів денної форми навчання галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» ступеню вищої освіти «Магістр» / Н. П. Лубкей, С. П. Крамарчук. – Тернопіль: ТНЕУ, 2019. – 21 с.

**Укладачі:**

**Лубкей Надія Петрівна**, к.е.н., доцент кафедри фінансів Тернопільського національного економічного університету;

**Крамарчук Світлана Петрівна**, к.е.н., доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу Тернопільського національного економічного університету

**Відповідальна за випуск:**

**Кнейслер О. В.**, завідувач кафедри фінансового менеджменту та страхування, д.е.н., професор

**Рецензенти:**

**Дем'янишин Василь Григорович**, доктор економічних наук, професор, професор кафедри фінансів ім. С.І. Юрія;

**Кравчук Наталія Василівна**, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та аудиту ТНТУ ім. Івана Пулюя.

Розглянуто, схвалено та рекомендовано до друку на засіданні кафедри фінансового менеджменту та страхування ТНЕУ  
(протокол № 3 від 27.09.2019 р.)

Схвалено групою забезпечення спеціальності 073 Менеджмент  
(протокол № 2 від 15.10.2019 р.)

Схвалено Вченою радою факультету фінансів та обліку  
(протокол № 2 від 28.10.2019 р.)

## ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	4
ЗАВДАННЯ ТА МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ВИКОНАННЯ КПЗ.....	6
1. Перелік питань теоретичної частини для виконання КПЗ .....	6
2. Задачі.....	9
3. Аналітична частина КПЗ.....	16
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КПЗ.....	18
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	19

## ПЕРЕДМОВА

Успішна інтеграція української економіки у світовий господарський простір потребує, насамперед, забезпечення високого рівня конкурентоспроможності вітчизняних підприємств та закріплення їх позицій на зарубіжних ринках. Досягти зазначених цілей можливо лише за умови налагодження ефективної системи фінансового менеджменту безпосередньо на підприємствах. У зв'язку із цим на сучасному етапі високої актуальності набувають питання забезпечення високого рівня професійної підготовки фахівців з фінансового менеджменту.

Національною доктриною розвитку освіти в Україні у XXI ст. визначено, що головною метою вітчизняної системи освіти є формування умов для самореалізації та розвитку кожної особистості, забезпечення високої якості освіти. Згідно із сучасною державною освітньою політикою підготовка фахівців у закладах вищої освіти здійснюється на засадах компетентнісного підходу, що передбачає набуття студентом певних компетентностей у процесі вивчення тієї чи іншої дисципліни.

Вивчення курсу «Фінансовий менеджмент» забезпечує формування у студентів наступних компетентностей: здатність застосовувати методи оцінки інвестиційних проектів підприємства; здатність визначати потребу в активах підприємства та формувати їх склад і структуру; здатність здійснювати оптимізацію структури капіталу підприємства; здатність розробляти і приймати управлінські рішення в сферах формування, розподілу та використання прибутку підприємства; здатність аналізувати фінансову звітність та оцінювати фінансовий стан підприємства, приймати обґрунтовані рішення щодо його покращення; здатність застосовувати способи запобігання фінансових ризиків підприємства та їх нейтралізації; здатність проводити дослідження та генерувати нові ідеї у сфері фінансового менеджменту. Викладання дисципліни «Фінансовий менеджмент» потребує використання найбільш перспективних та сучасних інструментів і методів навчання.

Робочою програмою з дисципліни «Фінансовий менеджмент» передбачено виконання студентами комплексного практичного індивідуального завдання (КПЗ), що є обов'язковою складовою залікового кредиту.

Метою виконання КПЗ є опанування студентами теоретичних засад фінансового менеджменту, в тому числі шляхом самостійного підбору та опрацювання літературних джерел із зазначених питань; здійснення самостійного дослідження проблем фінансового менеджменту та

презентування його результатів; засвоєння методичного інструментарію фінансового менеджменту для розв'язування задач та методики аналізу фінансової звітності, що дозволяє вирішувати конкретні завдання фінансового менеджменту підприємства та приймати оптимальні фінансові рішення.

Комплексне практичне індивідуальне завдання – важлива форма вивчення дисципліни «Фінансовий менеджмент». В процесі його виконання студенти вдосконалюють теоретичні знання та практичні вміння, набувають навиків самостійної роботи із літературними джерелами та логічного викладу матеріалу.

Самостійно виконаний студентом КПЗ свідчить про рівень засвоєння ним матеріалу курсу, вміння творчо використовувати опрацьовані літературні джерела і узагальнювати практичний матеріал, здатність аналізувати проблемні ситуації, формулювати логічні висновки, надавати пропозиції стосовно усунення виявлених негативних моментів та вдосконалення функціонування підприємства. КПЗ є не тільки засобом перевірки знань із базової дисципліни, формою активного засвоєння курсу, але й засобом залучення студентства до аналізу та осмислення актуальних проблем управління підприємством та формування ефективної системи його фінансового менеджменту в умовах ринкових трансформацій.

## **ЗАВДАННЯ ТА МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ВИКОНАННЯ КППЗ З ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»**

Для виконання комплексного практичного індивідуального завдання студент обирає варіант згідно свого номера в списку групи, виконує і захищає усі завдання відповідно до графіку.

Комплексне практичне індивідуальне завдання складається з трьох частин:

- 1) теоретична частина;
- 2) задачі;
- 3) аналітична частина.

Завдання теоретичної частини виконуються у формі реферату обсягом 10-12 сторінок. Шрифт – Times New Roman, кегль – 14, міжрядковий інтервал – 1,5, вирівнювання по ширині.

У рефераті потрібно розкрити два питання згідно із варіантом КППЗ, які подані у таблиці 1. По кожному із питань слід подати особисто сформульовані висновки. В кінці слід подати список використаних джерел, на які слід робити посилання по тексту у квадратних дужках.

Теоретичну частину КППЗ студенти захищають на 5-6 навчальному тижні. Студенти виступають з рефератом на практичному занятті, круглому столі чи науковому семінарі. Вітається підготовка презентації або роздаткового матеріалу. Реферат обговорюється на занятті. Студент відповідає на запитання викладача та інших студентів, яким презентує своє дослідження.

*Таблиця 1*

### **Перелік питань теоретичної частини для виконання комплексного практичного індивідуального завдання з дисципліни «Фінансовий менеджмент»**

<b>Варіант</b>	<b>Питання до теоретичної частини</b>
1	1. Дивідендна політика та її вплив на вартість капіталу підприємства. 2. Визначення потреби підприємства в активах.
2	1. Структура капіталу та її вплив на вартість підприємства. 2. Управління грошовими потоками з фінансової діяльності підприємства.

3	<p>1. Фінансовий аналіз як метод оцінки та прогнозування фінансового стану підприємства.</p> <p>2. Інвестиції та інвестиційна політика підприємства.</p>
4	<p>1. Формування портфеля фінансових інвестицій.</p> <p>2. Фінансове планування та прогнозування на підприємстві.</p>
5	<p>1. Місце та значення фінансового аналізу в фінансовому менеджменті.</p> <p>2. Стратегія, політика і тактика управління фінансовими ризиками на підприємстві.</p>
6	<p>1. Реструктуризація та реорганізація в системі антикризового управління підприємством.</p> <p>2. Зміст і завдання управління інвестиціями на підприємстві.</p>
7	<p>1. Сутність та значення фінансового менеджменту.</p> <p>2. Управління прибутком підприємства.</p>
8	<p>1. Функції та методи фінансового менеджменту.</p> <p>2. Оцінка фінансового стану підприємства.</p>
9	<p>1. Антикризове фінансове управління на підприємстві в умовах нестабільності економічного середовища.</p> <p>2. Управління витратами на підприємстві.</p>
10	<p>1. Позичковий капітал підприємства: суть, компоненти та вартість.</p> <p>2. Управління коштами підприємства.</p>
11	<p>1. Оперативне фінансове планування в системі управління підприємством.</p> <p>2. Власний капітал підприємства: суть, компоненти та вартість.</p>
12	<p>1. Операційний аналіз на підприємстві, його ключові елементи.</p> <p>2. Сутність ризик-менеджменту і його використання у діяльності підприємства.</p>
13	<p>1. Управління грошовими потоками з операційної діяльності підприємства.</p> <p>2. Зовнішня інформаційна база фінансового менеджменту.</p>
14	<p>1. Оптимізація структури капіталу підприємства.</p> <p>2. Управління вихідними грошовими потоками підприємства.</p>
15	<p>1. Планування грошових потоків на підприємстві.</p> <p>2. Внутрішня інформаційна база фінансового менеджменту.</p>
16	<p>1. Фінансовий контроль і аудит, їх значення у фінансовому менеджменті.</p> <p>2. Управління розподілом і використанням прибутку підприємства.</p>
17	<p>1. Планування прибутку на підприємстві.</p> <p>2. Формування складу та структури активів підприємства.</p>

18	<p>1. Фінансовий леверидж як інструмент управління фінансовою діяльністю підприємства.</p> <p>2. Управління вхідними грошовими потоками підприємства.</p>
19	<p>1. Управління грошовими потоками з інвестиційної діяльності підприємства.</p> <p>2. Місце фінансового менеджменту в системі управління підприємством.</p>
20	<p>1. Вплив на розподіл прибутку системи оподаткування підприємств.</p> <p>2. Оцінка інвестиційної привабливості підприємства.</p>
21	<p>1. Управління формуванням прибутку підприємства.</p> <p>2. Фінансування потреби підприємства в оборотних активах.</p>
22	<p>1. Аналіз фінансової звітності підприємства: зміст, цілі та завдання.</p> <p>2. Управління дебіторською заборгованістю, оптимізація її структури.</p>
23	<p>1. Дивідендна політика та її вплив на вартість капіталу підприємства.</p> <p>2. Визначення потреби підприємства в активах.</p>
24	<p>1. Структура капіталу та її вплив на вартість підприємства.</p> <p>2. Управління грошовими потоками з фінансової діяльності підприємства.</p>
25	<p>1. Фінансовий аналіз як метод оцінки та прогнозування фінансового стану підприємства.</p> <p>2. Інвестиції та інвестиційна політика підприємства.</p>
26	<p>1. Формування портфеля фінансових інвестицій.</p> <p>2. Фінансове планування та прогнозування на підприємстві.</p>
27	<p>1. Місце та значення фінансового аналізу в фінансовому менеджменті.</p> <p>2. Стратегія, політика і тактика управління фінансовими ризиками на підприємстві.</p>
28	<p>1. Реструктуризація та реорганізація в системі антикризового управління підприємством.</p> <p>2. Зміст і завдання управління інвестиціями на підприємстві.</p>
29	<p>1. Сутність та значення фінансового менеджменту.</p> <p>2. Управління прибутком підприємства.</p>
30	<p>1. Функції та методи фінансового менеджменту.</p> <p>2. Оцінка фінансового стану підприємства.</p>



## ЗАДАЧІ

Кожен студент в межах КПЗ розв'язує 2 задачі відповідно до свого варіанту. Другу частину комплексного практичного індивідуального завдання студенти захищають на 9-10 навчальному тижні.

Умови задач подано нижче відповідно до варіанту КПЗ:

### Варіант 1, 11, 21

#### Задача 1.

Початкова вкладена сума становить 54000 грн. Визначити нарощену суму через 2 роки при використанні простої та складної відсоткових ставок у розмірі 12% річних за умови щорічного, щопіврічного, щоквартального та щомісячного нарахування відсотків.

#### Задача 2.

Підприємство закуповує сировину у зовнішнього постачальника за ціною 250 грн. за одиницю. Загальна річна потреба в цьому виді сировини – 20 тис. од. Рівень рентабельності активів становить 20%, тобто можливі витрати або недоотриманий прибуток від зв'язування грошових коштів підприємства в одиницю запасів сировини складають 50 грн. (20% від 250 грн.). Дійсні витрати на зберігання одиниці запасів – 30 грн. Витрати на виконання одного замовлення – 150 грн.

Визначити сукупні витрати на обслуговування запасів.

### Варіант 2, 12, 22

#### Задача 1.

Підприємство одержало кредит на суму 600 тис. грн. строком на 3 роки під 16 % річних. Погашення боргу відбувається щорічними рівномірними виплатами, які передбачають відсотки за кредитом на суму погашення основного боргу.

Визначити суму щорічних виплат за кредитом та заповнити таблицю розрахунку балансової вартості залишку основного боргу за кредитом на кінець року.

**Розрахунок балансової вартості залишку основного боргу за кредитом на кінець року**

Рік	Сума виплат	Відсотки за кредит	Погашення основної суми боргу	Залишок основного боргу на кінець року
1-й рік				
2-й рік				
3-й рік				
Всього				

**Задача 2.**

Визначити точку беззбитковості виробництва у натуральному та грошовому вираженні, якщо постійні витрати становлять 4000 грн., ціна оди ниці продукції – 120 грн., змінні витрати на одиницю продукції – 95 грн.

**Варіант 3, 13, 23****Задача 1.**

Скласти звіт руху грошових потоків у цілому та в розрізі видів діяльності (виробнича, інвестиційна, фінансова). Вихідні дані: а) інвестиції в цінні папери інших компаній – 35000 грн.; б) чистий прибуток – 540000 грн.; в) продаж нерухомості – 120000 грн.; г) випуск простих акцій – 300000 грн.; д) виплата дивідендів – 35000 грн.; е) амортизаційні відрахування – 15000 грн.; є) купівля обладнання – 510000 грн.; ж) випуск облігацій – 50000 грн.; з) платежі по довгостроковій іпотечі – 96000 грн.

**Задача 2.**

На основі моделі Міллера–Орра визначити розрив між верхнім і нижнім порогами (розмах варіації) залишку грошових активів, а також максимальну і середню суми цього залишку за такими даними:

а) страховий (мінімальний) залишок грошових активів на підприємстві за плановий рік, установлений у обсязі 4500 грн.;

б) середньоквадратичне відхилення щоденного обсягу грошового обороту за даними аналізу за попередній рік – 2500 грн.;

в) операційні витрати за кожною операцією купівлі та продажу – 40 грн.;

г) середньоденна ставка відсотка за короткостроковими фінансовими вкладеннями – 0,05%.

## Варіант 4, 14, 24

### Задача 1.

Постачальник пропонує оплату за формулою «2/3 net 40». Відсоткова ставка короткострокового кредиту становить 16 %. Визначити, що вигідніше для підприємства:

- 1) оплатити сировину (номінальна вартість 700 тис. грн.) упродовж 3 днів зі знижкою 2% або
- 2) через 40 днів за номінальною вартістю.

### Задача 2.

Початкова вкладена сума становить 3000 грн. Визначити нарощену суму через 3 роки при використанні простої та складної відсоткових ставок у розмірі 12% річних за умови щорічного, щопіврічного та щоквартального нарахування відсотків.

## Варіант 5, 15, 25

### Задача 1.

Підприємство випускає металічні каркаси. Змінні виробничі витрати складають 130 грн./шт., ціна – 220 грн./шт., змінні витрати на збут – 15 грн./шт., середні постійні витрати – 10 грн./шт. (віднесені на собівартість одиниці продукції пропорційно до трудозатрат).

На даний час підприємство випускає 20000 каркасів. Надходить пропозиція про закупівлю 500 каркасів. Ціна угоди – 200 грн./шт.

Чи рекомендуєте ви підприємству прийняти дану пропозицію?

### Задача 2.

Підприємство вирішує використати факторинг у наступній операції. Продажі в кредит складають 600 тис. грн. у рік, оборотність дебіторської заборгованості – 2 рази. Умови факторингової компанії:

- 20%-ий резерв дебіторської заборгованості
- Комісійні – 2,5 % на середню дебіторську заборгованість.
- 10% від дебіторської заборгованості після вирахування комісійних і резерву.

Визначити:

1. Середню дебіторську заборгованість.
2. Скільки одержить підприємство при використанні факторингу.
3. Ефективну річну вартість факторингу.

## Варіант 6, 16, 26

### Задача 1.

Визначити для кожного з варіантів формування структури капіталу, наведених в таблиці середньозважену ціну фінансових ресурсів і вибрати найбільш оптимальне поєднання власного і позикового капіталу.

Таблиця

Варіанти формування структури капіталу підприємства

Джерела формування капіталу	Варіант 1		Варіант 2		Варіант 3	
	питома вага, %	ціна ресурсів, %	Питома вага, %	ціна ресурсів,%	питома вага, %	ціна ресурсів,%
Власний капітал	65	23,1	40	24,6	55	23,5
Позиковий капітал	35	20,5	60	21,8	45	24,2
Разом	100		100		100	

### Задача 2.

Підприємство в середньому за рік реалізує продукції в кредит на 3 млн. грн. Середній строк погашення дебіторської заборгованості покупців складає 2 місяці. Рентабельність продукції становить 25%. Керівництво прийняло рішення ввести знижки з ціни при умові прискорення розрахунків на умовах 2/10, net 30. Прогнозується, що 25% клієнтів скористуються знижкою, що дасть можливість довести строк оборотності дебіторської заборгованості до 1,5 місяця.

Обґрунтувати вигідність надання знижки. зробити висновки.

## Варіант 7, 17, 27

### Задача 1.

Підприємство закуповує сировину у зовнішнього постачальника. Загальна річна потреба в цьому виді сировини – 42025 одиниць. Дійсні витрати на зберігання одиниці запасів – 50 грн. Витрати на виконання одного замовлення – 100 грн.

Визначити сукупні витрати на обслуговування запасів, використовуючи модель Уілсона.

### Задача 2.

Вклади в однаковій сумі 600 грн. здійснюються на депозитний рахунок наприкінці кожного року під 20% річних впродовж 5 років. Скільки грошей

буде на рахунку наприкінці п'ятого року? При розрахунках використати таблицю.

Таблиця

Розрахунок збільшення суми вкладу впродовж п'яти років

Рік	Сума вкладу на початок року	Сума приросту вкладу	Сума вкладу на кінець року
1-й рік			
2-й рік			
3-й рік			
4-й рік			
5-й рік			
Всього	-		-

### Варіант 8, 18, 28

#### Задача 1.

Кредит у розмірі 20 тис. грн. наданий 1 червня до 10 вересня за простою відсотковою ставкою 18 % річних. Визначити розмір нарощеної суми для різних варіантів (звичайного і точного) розрахунку відсотків.

#### Задача 2.

Підприємець має у своєму розпорядженні 10000 грн. Є такі варіанти вкладення коштів на умовах простого відсотка:

I варіант – на квартал під 20% річних (точний спосіб нарахування відсотків);

II варіант – на півроку під 16% річних (приблизний спосіб нарахування відсотків);

III варіант – на рік під 14% річних.

Рік високосний. Термін вкладення починається з 1 січня. Розрахувати майбутню вартість для кожного варіанта вкладення коштів. За якої ставки відсотка сума вкладу подвоїться через 3 роки?

### Варіант 9, 19, 29

#### Задача 1.

Акціонерне товариство “Нота” має 25000 звичайних акцій, що знаходяться в обігу. Номінальна вартість акції 500 грн. Випускається емісія з подрібненням акцій п'ять до одного. Вирахувати: 1) Скільки акцій в обігу після подрібнення; 2) Номінальну вартість акції після подрібнення; 3) Загальну номінальну вартість акцій до і після подрібнення.

### Задача 2.

Керівництво підприємства прогнозує збільшити виручку від реалізації продукції на 15%. Поточна виручка від реалізації продукції – 850 тис. грн. Змінні витрати становлять 62% від обсягу виручки, а постійні витрати складають 16% від обсягу змінних витрат. Обчислити суму прибутку, яку отримає підприємство в поточному періоді, а також суму прибутку, яка відповідатиме новому обсягу виручки традиційним способом і за допомогою виробничого важеля. Яким буде прибуток, якщо постійні витрати зростуть на 5%?

### Варіант 10, 20,30

### Задача 1.

Підприємство одержало кредит на суму 700 тис. грн. строком на 3 роки під 12 % річних. Погашення боргу відбувається щорічними рівномірними виплатами, які передбачають відсотки за кредитом на суму погашення основного боргу.

Визначити суму щорічних виплат за кредитом та заповнити таблицю розрахунку балансової вартості залишку основного боргу за кредитом на кінець року.

*Таблиця*

**Розрахунок балансової вартості залишку основного боргу за кредитом на кінець року**

Рік	Сума виплат	Відсотки за кредит	Погашення основної суми боргу	Залишок основного боргу на кінець року
1-й рік				
2-й рік				
3-й рік				
Всього				

### Задача 2.

Розрахувати чистий прибуток підприємства за умови, що воно отримало прибуток в сумі 90 тис. грн., який оподатковується за ставкою 18%. В результаті техногенної аварії підприємство понесло збиток в сумі 35000 грн. За рахунок страхового відшкодування підприємству компенсовані втрати на суму 30000 грн. Розрахунок здійснити поетапно:

- ✓ Визначити прибуток після оподаткування
- ✓ Розрахувати суму невідшкодованих збитків
- ✓ Суму зменшення податку на прибуток внаслідок збитків від надзвичайних подій

✓ Збитки від надзвичайних подій за вирахуванням суми, на яку зменшується податок на прибуток внаслідок цих збитків

✓ Чистий прибуток.

### Оцінювання задач

Максимальна кількість балів за розв'язок однієї задачі становить 50 балів.

#### Шкала оцінювання задачі:

Характеристика розв'язку задачі	Кількість балів
Задача розв'язана повністю, наведені формули для рішення, зроблені висновки	50
Задача розв'язана повністю, наведені формули для рішення, висновки зроблені частково	40
Задача розв'язана не повністю, наведені формули для рішення, зроблені часткові розрахунки, немає відповіді	30
Задача розв'язана не повністю, наведені лише формули для рішення	15
Задача не розв'язана, немає жодних формул, розрахунків і пояснень	0

## Аналітична частина КПЗ

Виконання аналітично-розрахункового завдання здійснюється кожним студентом індивідуально на основі фінансової звітності підприємства, обраного студентом самостійно. При виконанні КПЗ студенти можуть використовувати комп'ютерну техніку.

Завдання полягає у заповненні розрахункової таблиці 2, до якої студент вносить самостійно розраховані показники фінансового стану обраного ним підприємства.

Таблиця 2

### Показники фінансового стану підприємства

Фінансовий показник	Нормативне значення	Розрахункове значення фінансового показника		
		На початок року	На кінець року	Відхилення (+,-)
1	2	3	4	5
<b>1. Показники рентабельності</b>				
1.1. Рентабельність реалізації	Збільшення			
1.2. Рентабельність активів	Збільшення			
1.3. Рентабельність власного капіталу	Збільшення			
1.4. Рентабельність продукції	Збільшення			
<b>2. Показники оцінювання майнового стану</b>				
2.1. Коефіцієнт зносу основних засобів	Збільшення			
2.2. Коефіцієнт оновлення основних засобів	Збільшення			
2.3. Коефіцієнт придатності основних засобів	Збільшення			
2.4. Коефіцієнт вибуття основних засобів	Зменшення			
<b>3. Показники фінансової стійкості та платоспроможності</b>				
3.1. Коефіцієнт платоспроможності	$\geq 0,5$			
3.2. Коефіцієнт фінансування	$\geq 1,0$			
3.3. Коефіцієнт забезпеченості	$\geq 0,1$			
3.4. Коефіцієнт маневреності власного капіталу	$\geq 0$			
<b>4. Показники оцінювання ділової активності</b>				
4.1. Коефіцієнт оборотності активів	Збільшення			
4.2. Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	Збільшення			



## Продовження таблиці 2

1	2	3	4	5
4.3. Строк погашення дебіторської заборгованості	Зменшення			
4.4. Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	Збільшення			
4.5. Строк погашення кредиторської заборгованості	Зменшення			
4.6. Коефіцієнт оборотності виробничих запасів	Збільшення			
4.7. Коефіцієнт оборотності власного капіталу	Збільшення			
<b>5. Показники оцінювання ринкової активності</b>				
5.1. Дохід на одну акцію	Збільшення			
5.2. Ціна акції	Збільшення			
5.3. Балансова вартість акції	Збільшення			
5.4. Коефіцієнт котирування акцій	Збільшення			
5.5. Коефіцієнт дивідендного доходу	Збільшення			
5.6. Коефіцієнт виплати дивідендів	Збільшення			
<b>6. Показники ліквідності</b>				
6.1. Коефіцієнт поточної ліквідності	> 1			
6.2. Коефіцієнт швидкої ліквідності	> 0,7			
6.3. Коефіцієнт абсолютної ліквідності	> 0,2			

Студент на основі аналізу величини та динаміки показників фінансового стану підприємства, відображених у таблиці, має зробити висновки та дати оцінку фінансового стану обраного підприємства загалом. Також потрібно виявити основні фактори, що спричинили зміни у фінансовому стані підприємства, сформулювати пропозиції для зміцнення фінансового стану підприємства. а також спрогнозувати основні тенденції у фінансовому стані та результатах діяльності підприємства.

Аналітичну частину комплексного практичного індивідуального завдання потрібно оформити у паперовому варіанті та захистити на 14-15 навчальному тижні.

## Критерії оцінювання КПЗ

Комплексне практичне індивідуальне завдання оцінюється за стобальною шкалою і складає 20 % підсумкового бала з дисципліни «Фінансовий менеджмент». Оцінювання комплексного практичного індивідуального завдання здійснюється за чотирибальною системою і рейтингом знань (60–100 балів):

- “*відмінно*” (90-100 балів) виставляється, якщо студент використав і опрацював необхідну наукову літературу, вміло аналізує точки зору представників різних наукових шкіл, оперує статистичними даними, практичним матеріалом, вміє робити узагальнення і висновки, поєднувати теоретичні знання з практикою, робота оформлена з дотриманням встановлених вимог;

- “*добре*” (75-89 балів) виставляється за таких умов: робота оформлена з дотриманням встановлених вимог, студент виявив знання матеріалу, однак на захисті допускав неточності в трактуванні окремих положень, відчував труднощі в поєднанні теоретичних знань;

- “*задовільно*” (60-74 бали) виставляється, коли студент орієнтується в КПЗ, але не може без сторонньої допомоги зробити відповідні висновки, пов'язати теоретичні положення з практикою, відчуває значні труднощі в логічному викладі матеріалу, письмовий варіант роботи задовільний;

- “*незадовільно*” (менше 60 балів) виставляється у випадку, якщо студент виконав письмовий варіант КПЗ на задовільному рівні, але не знає змісту своєї роботи.

У випадку отримання на захисті незадовільної оцінки студент доопрацьовує КПЗ і належно готується до повторного захисту.

## РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бердинець М. Д. Фінансовий менеджмент у малому бізнесі : навч. посіб. / М. Д. Бедринець, А. В. Сурженко. – К. : «Центр учбової літератури», 2016. – 352 с.
2. Бланк И. А. Основы финансового менеджмента : в 2-х т. / И. А. Бланк. – 4-е изд. – Т. 1. – М. : Омега-Л, 2012. – 653 с.
3. Бланк И. А. Основы финансового менеджмента : в 2-х т. / И. А. Бланк. – 4-е изд. – Т. 2. – М. : Омега-Л, 2012. – 673 с.
4. Бланк І.А. Фінансовий менеджмент : навчальний курс. / І.А. Бланк. - 2-е видавництво, перероб. і доп. – К. : Ельга, Ніка-Центр, 2013.
5. Божанова О. В. Управління фінансовими ризиками промислового підприємства: теоретичний аспект / О. В. Божанова // Науковий вісник Херсонського державного університету. – 2015. – Випуск 10. – С. 80-83.
6. Воронін А. В. Системний підхід до управління вартістю підприємства / А. В. Воронін // Економіка і організація управління. – 2016. – № 3 (23). – С. 148–155.
7. Гаватюк Л. С. Прибутковість українських підприємств: реалії сьогодення / Л. С. Гаватюк, Н. В. Дармограй, Г. М. Хімійчук // Молодий вчений. – 2016. – №1 (28). Частина 1. – С.40-42.
8. Гавриленко П. П. Удосконалення фінансового менеджменту в контексті інноваційного розвитку підприємств / П. П. Гавриленко // Науковий вісник НЛТУ України. – 2015. – Випуск 25 (4). – С. 199-204.
9. Глотова Д. Концептуальні засади вартісно-орієнтованого управління підприємством / Д. Глотова // Економічний аналіз. – 2013. – Випуск 12. – Частина 3. – С. 76-79.
10. Господарський кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. №436-IV (у редакції від 02.08.2017 р.) [Електронний ресурс]. – <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/436-15>. – Назва з екрана.
11. Денисенко Л. О. Шляхи поліпшення процесу управління прибутком на підприємстві / Л. О. Денисенко, Ю. О. Кучерявенко // Вісник КНУТД. – 2014. – №1. – С. 145-152.
12. Жихор О. Б. Шляхи нейтралізації фінансового ризику і підвищення фінансової стійкості підприємства в сучасних умовах господарювання / О. Б. Жихор, Н. М. Котова // Вісник Університету банківської справи Національного банку України. – 2012. – № 1 (13). – С. 76–78.

13. Іванченко Д. Ф. Організаційно-економічний механізм управління операційним прибутком : дис. к.е.н. / Д. Ф. Іванченко. – Одеса. – 2016. – 225 с.
14. Ковальчук Н. О. Антикризовий фінансовий менеджмент як основа управління фінансами вітчизняних підприємств / Н. О. Ковальчук, А. О. Павлюк // Економіка і суспільство. – 2016. – Випуск 3. – С. 25–31.
15. Коцюба І. І. Роль фінансового менеджменту в системі стратегічного управління банку / І. І. Коцюба // Наука й економіка. – 2015. – № 1 (37). – С. 31-36.
16. Крейдич І.М. Проблеми вартісно-орієнтованого управління розвитком підприємства / І.М. Крейдич, А.О. Гагарін // Економічний вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут». – 2016. – № 13. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ev.fmm.kpi.ua/article/view/80123/75678>.
17. Кузнецова С. А. Фінансовий менеджмент [текст] : навч. посіб. / С. А. Кузнецова. – К. : «Центр учбової літератури», 2014. – 112с.
18. Лубкей Н. П. Проблеми застосування вартісно-орієнтованого підходу в управлінні вітчизняними підприємствами / Н. П. Лубкей // Актуальні проблеми економіки та управління в епоху глобальних викликів і загроз: матер. всеукр. наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 26-27 квіт. 2018 р.). – Т. 1. – Дніпро, 2018. – С. 184-186.
19. Нескородєв С. М. Дослідження сутності управління фінансовими ризиками підприємства / С. М. Нескородєв, О. О. Грачова // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2014. – № 47. – С. 132–136.
20. Нестерова С. Фінансовий менеджмент: практикум: навчальний посібник / С. Нестерова. – Київ : Кондор, 2019. – 204 с.
21. Полякова О. Ю. Основні засади формування комплексу моделей управління фінансовими ризиками підприємства / О. Ю. Полякова, Л. А. Гольцяєва // Бізнес-Інформ. – 2013. – № 6. – С. 106-110.
22. Романова Т. В. Чинники, що впливають на збільшення прибутку підприємств України в сучасних умовах / Т. Романова // Ефективна економіка. – 2015. – №4. – С.1-4.
23. Сіренко Н. М. Механізм управління фінансовими ризиками сільськогосподарських підприємств / Н. М. Сіренко, А. С. Мінаєва. – Економічний форум. – 2015. – № 1. – С. 167–171.
24. Соколова Е. Проблеми управління прибутком на підприємстві / Е. Соколова, А. Вьюшкова // Збірник наукових праць ДЕТУТ. Серія «Економіка і управління». – 2015. – Вип.32. – С.311-320.

25. Старостенко Г. Вартісно-орієнтоване управління фінансами в сучасних реаліях ведення бізнесу в Україні / Г. Старостенко, А. Сурженко // Проблеми і перспективи економіки та управління. – 2016. – № 3 (7). – С. 178-186.
26. Стратегічний менеджмент : навч. посіб. / За заг. ред. Бутка М. П. [М.П.Бутко, М.Ю.Дітковська, С.М.Задорожна та ін.] – К. : «Центр учбової літератури», 2016. – 376 с.
27. Управління вартістю підприємства: навчальний посібник / Бабій О.М., Малишко В.С., Пудичева Г.О. – Одеса: ОНЕУ, Ротапринт, 2016. – 207 с.
28. Фінансовий менеджмент : навч. посіб. / [Васьківська К. В., Сич О. А.] . – Львів : «ГАЛИЧ-ПРЕС», 2017. – 236 с.
29. Фінансовий менеджмент : підручник / В. П. Мартиненко, Н .І. Климаш, К. В. Багацька, І. В. Дем'яненко, [та ін.] за заг. ред. Т. А. Говорушко. – Львів : «Магнолія 2006», 2014. – 344с.
30. Фінансовий менеджмент : навчальний посібник / За заг. редакцією д-ра екон. наук І. О. Школьник та канд. екон. наук В. М. Кремень [І. О. Школьник, В. М. Кремень, С. М. Козьменко та ін.]. – Суми, 2014. – 427 с.
31. Фінансовий менеджмент: елект. навч. посібник / І.А.Бігдан, Л.І. Лачкова, В.М. Лачкова, О.В. Жилякова – Х.:ХДУХТ, 2017. 197–с.
32. Фінансовий менеджмент: навч. посібник / Д. І. Дема, Л. М. Дорохова, О. М. Віленчук [та ін.]. – Житомир: ЖНАЕУ, 2014. – 478 с.